

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

סמינר תיאורטי קליני: פסיכותרפיה אקזיסטנציאליסטית - 3975

תאריך עדכון אחרון 09-03-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 2025

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר יפה סטוקאר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Yaffa.Stokar@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש במייל

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יעסוק במקורות תיאורטיים, פילוסופיים ופסיכולוגים, המהווים בסיס תיאורטי לפסיכותרפיה האקזיסטנציאליסטית המודרנית. הקורס ישלב בין ידע תיאורטי העומד בבסיס גישה טיפולית זו והיכרות עם מושגי יסוד כמו מוות, בדידות, ומשמעות, כולל היכרות עם התיאורטיקנים שתרמו לפיתוח גישה ייחודית זו, לבין התנסות בכלים מעשיים המדגימים אופנים בהם ניתן לשלב רעיונות ופרקטיקות מגישה זו בתוך חדר הטיפול, וכן חיבור להקשרים רחבים יותר, הנוגעים לחיי היומיום של כולנו.

מטרות הקורס:

* להכיר את יסודות הטיפול הפסיכואקזיסטנציאליסטי, באופן שיהיה ניתן לשלב עקרונות אלו בבאופן מעשי בטיפולים בקליניקה.
* לעניין את הסטודנטים להעמיק בלמידה ואימוץ הגישה בלימודי המשך.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

* בסוף הקורס הסטודנטים יכירו את העקרונות הפסילוסופיים של הגישה האקזיסטנציאליסטית.
*- הסטודנטים ידעו להבחין בין מושגי יסוד בגישה הפסיכודינאמית הקלינית לבין מושגי היסוד הפסיכואקזיסטנציאליים, ולהבין את החידוש בהם.
* הסטודנטים יחשפו להדגמות על האופן שבו ניתן להשתמש בעקרונות שנלמדו בטיפולי הקליניקה.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות

דיון מעמיק בפרטי הקריאה

סרטונים

הקלטות של הרצאות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא: מה זה אקזיסטנציאליזם?
2. שורשים פילוסופיים של הגישה האקזיסטנציאליסטית
3. לוגותרפיה
4. משמעות
5. בדידות
6. חירות ואחריות
7. מוות

חומר חובה לקריאה:

- יאלום, א' (2011) הקדמה. בתוך: פסיכותרפיה אקזיסטנציאלית. עמ' 1-22. הוצאת כנרת, זמורה ביתן, דביר והוצאת ספרים ע"ש מאגנס.

פראנקל, ו' (1970). חלק שני, מושגי יסוד של הלוגותרפיה. בתוך: האדם מחפש משמעות: מבוא ללוגותרפיה. עמ' 117-161. הוצאת דביר.

רוסו-נצר, פ' וישראל ד"מ (2021). גישות ההתערבות וטכניקות טיפול בלוגותרפיה. משמעות מחפשת אדם: למצוא משמעות בעולם משתנה על פי תורת הלוגותרפיה של ויקטור פרנקל. עמ' 143-172. שתים בית הוצאה לאור.

יאלום, א' (2011) חיים, מוות וחרדה. בתוך: פסיכותרפיה אקזיסטנציאלית. עמ' 25-63. הוצאת כנרת, זמורה-ביתן, דביר והוצאת ספרים ע"ש מאגנס.

גולומב, י' (1990). בחירה וחירות. מבוא לפילוסופיות הקיום: אקזיסטנציאליזם. עמ' 50-57. משרד הביטחון- ההוצאה לאור

גולומב, י' (1990). אחריות והתכחשות לה. מבוא לפילוסופיות הקיום: אקזיסטנציאליזם. עמ' 58-65. משרד הביטחון- ההוצאה לאור

יאלום, א' (2011) בידוד קיומי. בתוך: פסיכותרפיה אקזיסטנציאלית. עמ' 297-329. הוצאת כנרת, זמורה-ביתן, דביר והוצאת ספרים ע"ש מאגנס.

יאלום, א' (2011) חוסר משמעות. בתוך: פסיכותרפיה אקזיסטנציאלית. עמ' 353-387. הוצאת כנרת, זמורה-ביתן, דביר והוצאת ספרים ע"ש מאגנס.

יאלום, א' (2011) מוות ופסיכותרפיה. בתוך: פסיכותרפיה אקזיסטנציאלית. עמ' 135-179. הוצאת כנרת, זמורה-ביתן, דביר והוצאת ספרים ע"ש מאגנס.

חומר לקריאה נוספת:

Schneider, K. J., & May, R. (1995). Philosophical Roots. In: *The psychology of existence: An integrative, clinical perspective*. pg. 53-76. New York: McGraw-Hill.

רוסו-נצר, פ' וישראל ד"מ (2021). גישות ההתערבות וטכניקות טיפול בלוגותרפיה. משמעות מחפשת אדם: למצוא משמעות בעולם משתנה על פי תורת הלוגותרפיה של ויקטור פרנקל. עמ' 143-172. שתים בית הוצאה לאור.

ישראל, ד'מ' (5 בינואר 2025). המפגש עם אימת ה"אין": טראומה או הזדמנות לצמיחה?. פסיכולוגיה עברית.

מאי, ר' (1985). להיות ולא להיות. גילוי ההווה. עמ' 79-91. רשפים

מרכיבי הציון הסופי :

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 100 %

מידע נוסף / הערות:

- נוכחות מלאה והשתתפות פעילה בשיעורים.
- קריאה שבועית: הקריאה תעשה לקראת השיעור, והיא מהווה בסיס לדין שיתקיים במהלך השיעור.
- הצגה קלינית בכיתה: הצגה של 10-15 דקות בכיתה של דוגמא קלינית הקשורה לנושא הנבחר (ללא ציון).
- הגשת 2 תרגילים לאורך הסמסטר בפורמט המצוי באתר. התרגילים הם ללא ציון וללא משקל בציון הסופי, אך הם תנאי קדם להגשת עבודת סוף הקורס ולקבלת ציון סופי בקורס, יש להגישם עד לסוף הסמסטר.
- עבודת סיכום: תיאור מהלך טיפול וניתוח בהתאם לגישה טיפולית או מושג מרכזי שלמדנו. הניתוח יתבסס על מאמרי החובה בנושא שנבחר, ו-3 מאמרים נוספים, המתייחסים לנושא שלמדנו ולטיפול שנבחר. היקף העבודה יהיה 7 עמודים, ותאריך ההגשה יהיה חודש לאחר סיום הסמסטר. משקל עבודת הסיכום 100%.